

جهان جنگ (۶)

روزشمار وقایع جهانی مربوطبه دفاع مقدس

زهرابیات

۱۳۶۷

۶ فروردین: آغاز عملیات بیت‌المقدس ۴در جبهه شمالی (منطقه عمومی دربندیخان. نیروهای ایرانی در یک عملیات غافلگیر کننده آبی خاکی با عبور از عرض جنوبی دریاچه دربندیخان، ارتفاعات شاخ سورمر و شاخ شمیران در جنوب این دریاچه را تصرف کردند. ۲۰روز بعد، ارتش عراق با تمام قوا و ضمن استفاده گسترده از سلاح‌های شیمیایی درحالی‌که ازسوی هلیکوپترهای توپ‌دار آمریکایی حمایت می‌شد، ۴۸ساعته قوا را بازپس گرفت.

۲۲ فروردین: انهدام سکوی نفتی ساسان، در خلیج فارس، توسط ۳ناو جنگی آمریکا، به بهانه تصادف راه جنگی ساموئل رابرتسن آمریکا با مین در خلیج فارس؛ در همین روز آمریکائوناوچه جوشن و ناو سهند و یک قایق تندرو ایران رانیز موردهدف قرارداد. در این روز، عملیات بیت‌المقدس ۵، در پنجونج آغاز شد.

۳۰ فروردین: ۵کشور از متحدان خود را در جریان امر قرار داده بود. ۵کشور عبارت بودند از: انگلستان، فرانسه، ایتالیا، هلند و بلژیک. ا ایالات متحده باز هم به نفکشت‌ها و سکوهای نفتی غیر نظامی ایران در خلیج فارس حمله کرد.

۱۶ اردیبهشت: چارلز رمن: آمریکاقبل از استفاده از سلاح شیمیایی، طارق عزیز: عراق وظیفه خود می‌داند با به کارگیری همه امکانات موجود و ازجمله سلاح‌های شیمیایی، هرگونه تعرضی را دفع کند. ۲روز بعد قطعنامه ۶۱۶شورای امنیت سازمان ملل متحد، درباره محکومیت استفاده از سلاح شیمیایی تصویب شد؛ بازم بدون اینکه از عراق به‌عنوان استفاده‌کننده این سلاح نام برد.

۲۴ اردیبهشت: حمله هوایی عراق به ترمینال صادرات نفت ایران در لارک و خسارت‌دین گفتکش ازجمله انهدام بزرگ‌ترین نفکشت در اجاره ایران با نام «سی وایز جانبیت». روز بعد هم این حمله تکرار شد منتها با همکاری آمریکا.

۳ خرداد: ورود ۵ناو جنگی آمریکا به خلیج فارس و خروج ۴واحد دریایی انگلیس از خلیج فارس. فردای این روز ارتش یعنی عراق به شلمچه حمله و این منطقه را اشغال کرد. ۲روز بعد هم مصادف است با پاسخ مثبت ایران به پیشنهاد جدید دبیر کل درباره ازسرگیری مذاکرات برای اجرای قطعنامه ۵۹۸سازمان ملل.

۲۵ خرداد: اجلاس فوق‌العاده سران عرب در الجزیره و محکوم‌شدن ایران طی یک قطعنامه. ۲روز بعد هم‌زمان با اجلاس اوپک ایران به یک نفکشت انگلیسی در سواحل عربستان حمله می‌کند.

۲۳ خرداد: آغاز عملیات بیت‌المقدس ۷ در شلمچه. پس از سقوط فاو، نیروهای عراقی با روحیه خوب در چند جبهه دست به حمله زدند. ازجمله جزایر مجنون را با استفاده گسترده از تسلیحات شیمیایی بازپس گرفتند و در شلمچه خطوط جبهه را به قبل از عملیات کربلای ۵ بازگرداندند. عملیات با هدف درهم‌شکستن روحیه تهاجمی دشمن انجام گرفت و طی آن، چندین افسر عالی‌رتبه ارتش عراق به هلاکت رسیدند و نیروهای ایرانی توانستند تا خطوط بعد از عملیات کربلای ۵ پیشروی کنند اما چون آمادگی برای تثبیت مواضع خود را نداشتند و احتمال به کارگیری مجدد سلاح‌های شیمیایی ازسوی عراق زیاد بود، به مواضع خود بازگشتند.

۲۹ خرداد: روابط با ایران که هم‌زمان بود با حمله ارتش یعنی عراق و منافقین به منطقه مهران.

۸ تیر: ابوغازه، مصر هرگز اجازه نخواهد داد که ایران در جنگ با عراق پیروز شود. فردای این روز، عراق شهر ماووت را گرفت؛ عراق چند روز قبل هم جزایر مجنون و نواحی شمالی کوشک و طلائیة و اشغال این مناطق را با بمباران شیمیایی گرفت. ۲روز بعد هم ریگان به صدام نامه‌ای نوشت با این مضمون: «آمریکا به‌طور همه‌جانبه از عراق در جنگ علیه ایران حمایت می‌کند.

۱۲ تیر: هوایمای ایرباس ۳۰۰ جمهوری اسلامی ایران با شماره پرواز ۶۵۵، در پنجمین دقیقه پرواز از فرودگاه بندرعباس به دبی، بر فراز آب‌های بین‌المللی خلیج فارس، در ساعت ۱۰/۲۲ دقیقه، با اصابت ۲موشک استاندارد ۲ که به دستور ناخدا ویل راجرز (فرمانده ناو آمریکایی وینسنس) شلیک شده بود، سقوط کرد و ۲۹۰سرنشین آن قربانی شدند. ریگان این حمله را یک خطای قابل‌پذیرش ازطرف آمریکاعلام کرد.

۲۶ تیر: تسلیم نامه ایتا... خامنه‌ای، رئیس‌جمهور وقت، به خاویر پرزد کوئیار، دبیر کل سازمان ملل متحد، درباره تصمیم جمهوری اسلامی ایران مبنی‌بر پذیرش قطعنامه ۵۹۸شورای امنیت. اما ۲روز بعد، عراق پس از ۲۴ساعت از زمان پذیرش قطعنامه ازسوی جمهوری اسلامی ایران دوباره حمله کرد.

۲۹ تیر: تهدید آمریکا مبنی‌بر وتوی هرگونه قطعنامه شورای امنیت که حاوی محکومیت آمریکادر حمله به هواپیمای مسافربری ایرانی ایرباس باشد. ۲روز بعد پس از اینکه ایران و عراق موافقت‌خود را برای پذیرش آتش‌بس اعلام کردند، عراق حملات گسترده‌ای را علیه ایران شروع می‌کند. هدف از این حملات، برتری‌جویی رژیم‌بعث در مذاکرات است.

۳ مرداد: اجرای عملیات مرصاد. در تیر ۶۷ ایران رسماً قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفت. اما ارتش صدام در تاریخ ۳۱تیر به خاک ایران حمله کرد و از منطقه جنوب به سمت خرمشهر و اهواز پیشروی نمود. پس از ضد حملات موفق ایران، ارتش عراق در جبهه‌های میانی و غرب کشور نیز به عملیات نظامی مبادرت کرد که آن‌ها هم با بسیج مجدد نیروهای مردمی و نظامی جمهوری اسلامی، ناموفق بود. پس از عقب‌نشینی ارتش عراق، در اول مرداد ۶۷ عراق رسماً عقب‌نشینی خود را از جبهه‌های جنوب و میانی و غرب کشور اعلام کرد اما هم‌زمان عملیات مشترک عراق و سازمان منافقین آغاز شد. سازمان برای فرار از وضعیت به‌وجودآمده ناشی از پذیرش قطعنامه توسط ایران، مجبور شد دست به حمله بزند تا به قول رجوی از سوخت رفتن نیروها جلوگیری کند.

۴ مرداد: عصمت کتانی، سفیر عراق در سازمان ملل: تمام نیروهای عراقی روز سه‌شنبه در ساعت ۴جی‌ام‌تی (۸به وقت تهران) خاک ایران را ترک خواهند کرد. ۲۹ مرداد اعلام شد قطعنامه ۵۹۸ در ساعت ۷صبح به وقت بغداد به اجرا گذاشته می‌شود. ۲۵۰سرباز پاسدار صلح در مرزها مستقر می‌شوند.

۱۳۹۳

۳۱ شهریور: در آستانه سالگرد شروع جنگ هشت‌ساله، سرهنگ مجتبی جعفری، جانشین بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، گفت که ۵میلیون ایرانی در جنگ شرکت داشتند که ۱۹۰هزار نفر از آن‌ها کشته و ۶۷۲هزار نفر زخمی شدند. ۴۲هزار نفر از نیروهای ایرانی هم که به اسارت نیروهای عراقی درآمده بودند بعد از جنگ آزاد شدند. ۲۱۷هزار نیروی ارتش، ۲میلیون و ۳۰۰هزار نیروی بسیج به‌همراه ۲۰۰هزار نیروی سپاه پاسداران، شهربانی و ژاندارمری در جنگ شرکت داشتند.

منبع: اطلس ایران

پیروز مردان ۷۷ خراسان

نگاهی به عملکرد لشکر پیروز خراسان در دفاع از کشور

رامین رامین‌نژاد
نویسنده کتاب
تاریخ لشکر ۷۷ خراسان

لشکر ۷۷ خراسان با بیش از ۴۰۰سال قدمت، دارای پیشینه‌ای پر فراز و نشیب است. در جریان جنگ جهانی دوم که ارتش سرخ شوروی در شهریور سال ۱۳۲۰ از مرزهای شمالی و شمال شرقی کشور به سوی خراسان حمله ور شد، یگان‌های مختلف لشکر شرق (خراسان) با استفاده از امکانات خود در چند محور در مقابل قوای متجاوزان ایستادگی کردند و به‌خصوص تیپ مشهد در گردنه مزدوران (جاده سرخس) و تیپ پنجنورد در گردنه غلامان (شمال بجنورد) خساراتی به نیروهای ارتش شوروی وارد کردند، تا آنکه با صدور دستور «آتش بس و ترک مخاصمه»، یگان‌های ارتش از حمله لشکر ۹ شرق، از جنگ دست کشیدند و مطابق دستور به‌سوی تربت حیدریه عقب‌نشینی کردند. این نخستین رویارویی لشکر مدرن خراسان با بیگانگان متجاوز بود. در پی سقوط سلطنت رضاشاه و توافق دولت ایران با متفقین برای بازسازی ارتش، لشکر خراسان ۶ماه پس از انحلال دوباره در سربازخانه‌های موقت تشکیل شد تا آنکه با خروج اشغالگران شوروی از خاک خراسان در سال ۱۳۲۴، یگان‌های لشکر به پادگان‌های اصلی خود بازگشتند. پس از آن از سال ۱۳۴۹ که ایران همانند برادرتی کوچک در منطقه خودنمایی کرد، مأموریت‌های نظامی متعددی به لشکر خراسان واگذار شد که از جمله می‌توان به اعزام به منطقه جنوب ارون‌درود (مرز ایران و عراق)، حفاظت از تأسیسات نفتی خوزستان، اعزام به کشور عمان برای کمک به پادشاه عمان در سرکوب شورشیان

عملیات شکست آبادان که ۵مهر ۱۳۶۰رخ داد، منحصر به‌فردترین عملیات لشکر خراسان است؛ زیرا طراحی و مسئولیت این عملیات برعهده لشکر خراسان بود. آبادان آن روزها از ۳جهت در محاصره بود و تنها از یک راه می‌شد تردد کرد. عراقی‌ها تصمیم داشتند که آن یک راه را هم ببندند و شهر را در محاصره کامل خود بگیرند و آن‌وقت همان بلایی که بعدها بر سر

عملیات شکست آبادان که ۵مهر ۱۳۶۰رخ داد، منحصر به‌فردترین عملیات لشکر خراسان است؛ زیرا طراحی و مسئولیت این عملیات برعهده لشکر خراسان بود. آبادان آن روزها از ۳جهت در محاصره بود و تنها از یک راه می‌شد تردد کرد. عراقی‌ها تصمیم داشتند که آن یک راه را هم ببندند و شهر را در محاصره کامل خود بگیرند و آن‌وقت همان بلایی که بعدها بر سر

شیر مردان خرمشهر

نقش لشکر خراسان در آزادسازی خرمشهر و عملیاتی که صدام را زخمی به عقب برگرداند

هما سعادتمند
h.saadatmand@shahraranews.ir

عراقی‌ها، اسم خرمشهر را گذاشته بودند «مَحْمَرَه»؛ هر روز کامیون کامیون بار از محمره به سمت عراق بارگیری می‌شد. بارشان سر و ته نداشت. هر آنچه دم دستشان می‌آمد، می‌ریختند روی هم و می‌پردند؛ اسباب و اثاثیه، لباس، مواد غذایی، حتی درها و پنجره‌ها را؛ اصلا هر چیزی را که می‌شد از کالبد سنگ و گلی یک خانه جنگ‌زده برداشت، برداشته، از توی کوچه و خیابان هم موتورسیکلت‌ها، ماشین‌ها، گاو، گوسفند و مرغ و خروس‌ها، حتی منبر مساجد را جمع کرده بودند.

مغازه‌ها با درهای شکسته و شیشه‌های فرو ریخته، خالی بود. مثل اینکه کسی یک‌باره به همه‌شان شیخون زده باشد. نویسنده کتاب «اسرار جنگ» تمحیلی به روایت اسرای عراقی «از زبان شاهدان عینی می‌نویسد: «خیلی از مغازه‌های بصره از اجناس به بغما رفته بر شده بود؛ آن‌قدر که اموال را کنار پیاده‌روها و خیابان‌های شهر مثل پُشته روی هم انباشته بودند تا هر کسی هرچه می‌خواهد، بردارد. البته عدای از مردم بصره از خریدن این لوازم‌اکراه داشتند و خرید و فروش آن را حرام می‌دانستند. تعدادی از مومنان عراقی هم از فروشگاه‌های دولتی خرید نمی‌کردند، چون احتمال می‌دادند که ممکن است این اموال متعلق به مردم خرمشهر باشد.»

نیروی بعث برای غارت اموال خانه‌ها و مغازه‌های شهر، ستادی به نام «ستاد غنایم خرمشهر» به فرماندهی سرتیپ‌آباد شعبان تشکیل داده بود.

آن‌ها با همکاری رزیداری بصره در کمتر از ۳ماه تمام مغازه‌های خرمشهر را تخلیه کرده و لوازم گران قیمت خانه‌های شهر را به غارت برده بودند.

فرماندهان عراقی وسط خیابان‌های خرمشهر

منطقه طُفّار، شرکت در مانور نظامی مشترک کشورهای عضو «پیمان سنتو» در پاکستان، اعزام نفرات و یگان‌هایی تحت عنوان «نیروهای پاسدار صلح سازمان ملل» به کشور ویتنام و بلندی‌های جولان در سوریه اشاره کرد.

● مردان جنگی خراسان در آخر شهریور سال ۱۳۵۹ و با آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، نیروهای لشکر ۷۷ خراسان -که چند یگانش از سال گذشته در کردستان مستقر شده بود- برای مقابله با تجاوزات دشمن به مناطق غرب و جنوب غرب کشور اعزام شدند.

لشکر ۷۷ خراسان در طول سال‌های دفاع مقدس در بیشتر عملیات‌ها حضور فعال با پشتیبانی‌کننده داشت که مهم‌ترین آن‌ها اجرای مؤثر «عملیات ثامن الائمه(ع)» بود؛ عملیاتی که منجر به «شکست حصر آبادان» شد و نام لشکر را نیز تغییر داد؛ با توجه به نقش شجاعانه لشکر ۷۷ پیاده در پیروزی عملیات ثامن‌الائمه(ع) با تصویب شورای عالی دفاع در تاریخ ۱۱مهر ۱۳۶۰ نام این لشکر به «لشکر پیروز خراسان» تغییر داده شد. امام‌خمینی(ره) پس از پیروزی رزمندگان کشورمان در این عملیات فرمودند: «به اسم ملت بزرگ ایران از رزمندگان دلیر ارتش و سپاه و دیگر قوای مسلح تقدیر و تشکر می‌کنم.»

عملیات‌های آفندی بزرگ دیگری مانند عملیات فتح‌المبین، عملیات بیت‌المقدس (آزادسازی خرمشهر)، یعنی مردها را اسیر کنند، زن‌ها و دختران را به غنیمت بگیرند و اموال را غارت کنند؛ چیزی که به هیچ‌وجه قابل‌پذیرش و جبران نبود. لشکر ۷۷ که در این محدوده مستقر بود، این عملیات را طراحی و فرماندهی کرد و در مدت تنها ۲روز به نتیجه رسید، شرق کارون را به‌طور کامل از حضور دشمن یعنی پاک کرد و ۵۳۰نفر از سربازان و

ابوالفضل حسینی
مدیر روابط عمومی
فرارگاه منطقه‌ای
شمال نرنگا

امام‌خمینی(ره) شده بود که همان جاذبه‌مانی خطاب به لشکر ۷۷ خراسان نوشتند و لقب

افسران عراقی را به اسارت گرفت. در این عملیات همه اسرای عراقی به صف شدند و از جلوی فرماندهان لشکر هم‌زمان با صدای مارش نظامی عبور داده شدند و این نقطه عطف خواری آنان بود. گزارش‌های نوبه‌ای که هر چند دقیقه، از لشکر به تهران مخابره می‌شد، چنان سبب شادمانی امام‌خمینی(ره) شده بود که همان جاذبه‌مانی خطاب به لشکر ۷۷ خراسان نوشتند و لقب

فرامرز عباسی
فرمانده گردان
۱۰۴ پیاده‌لشکر ۷۷
۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۰
در منطقه عملیاتی
آبادان

محمود
منظور تلویی
فرمانده گردان
گروهان یکم پاور
جمعی گردان
لشکر ۷۷
۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۰
در منطقه عملیاتی
جنوب

احمد
شعبانی کلاته
فرمانده گردان
گروهان یکم پاور
جمعی گردان
لشکر ۷۷
۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۰
اولین شهید لشکر ۷۷
در کردستان

امرا... غلام‌زاده
استوار یکم
فرمانده تانک
گردان ۴۱ تانک
لشکر ۷۷
۱۴ مهر ۱۳۵۹
نخستین شهید
لشکر ۷۷ در جنگ

عملیات ویژه

طی عملیات بیت‌المقدس ۵۳۸ کیلومتر مربع از اراضی اشغال‌شده توسط ارتش عراق، ازجمله شهرهای خرمشهر، هویزه، یادگان حمید و جاده اهواز-خرمشهر توسط نیروهای مسلح ایران آزاد و علاو بر این شهرهای اهواز، حمیدیه و سوسنگرد از تیررس توپخانه ارتش عراق خارج شدند. همچنین ۱۸۰ کیلومتر از خط مرزی تأمین شد. طی این عملیات حدود ۹هزار نفر از نیروهای ارتش عراق به اسارت ایران‌آمدند و بالغ بر ۱۶هزار نفر از عراقی‌ها نیز کشته یا زخمی شدند.

تعداد شهدای یگان‌های ارتش: ۱۶۲۸ نفر- تعداد مجروحان: ۷۲۹۵ نفر- تعداد مفقودان: ۱۵۳ نفر- تعداد اسرا: ۵۶ نفر

می‌ایستادند و رو به دوربین خبر نگاران داخلی و خارجی می‌گفتند: «مده‌ایم که بمانیم.» آمدنشان اگر چه ۷۸روز به درازا کشید، ماندگار نشدند. تاریخ ثبت‌شد از مقاومت و پایداری آن روز گار، سهمی از این ناماند گاری را مد یون شیرمردان خراسانی می‌داند که با تیپ ۳لشکر ۷۷ خراسان در کنار رزمندگان دیگر لشکرها جنگیدند و مقاومت کردند. رامین رامین‌نژاد، نویسنده کتاب «تاریخ لشکر خراسان»، آخرین تلاش برای بازپس‌گیری خرمشهر را این‌طور به تصویر می‌کشد: «تقویم اول خرداد را نشان می‌داد که با رمز «یا محمد بن عبدا... (ص)» شروع کردند و زنده به خاکریز دفاعی دشمن. «قرارگاه فتح» در ساعت ۲:۴۵دقیقه بمادد به جاده آسفالت خرمشهر می‌کشد: «تقویم اول خرداد را نشان می‌داد که برانند اما پیش پای تعدادی از بچه‌های قرارگاه نصر، میدان متراکم مین نشسته و زمین‌گیرشان کرده بود. با اینکه هر چند دقیقه یک رزمنده، مثل شاخه گلی می‌شکست و روی خاک می‌افتاد، کسی پای

یگان ویژه

آزادسازی ۱۵۰ کیلومتر مربع از خاک میهن اسلامی ازجمله ۲جاده استراتژیک و راهبردی اهواز به آبادان و ماهشهر به آبادان و خروج شهر آبادان از محاصره، اسارت ۱۸۰۰نفر از نیروهای دشمن، کشته و زخمی شدن ۱۵۰۰تا ۲۵۰۰نفر از نیروهای عراقی و انهدام ۹۰دستگاه تانک و نفربر، به‌غنیمت‌گرفتن ۱۰۰دستگاه تانک و ۶۰دستگاه نفربر، ۳دستگاه ثامن‌الائمه(ع) بود. برخی روایت‌ها می‌گویند شکست در این عملیات به قدری برای صدام سنگین بود که پس از پایان عملیات و شکست نیروهای بعث، ۷نفر از فرماندهان خود را تیرباران کرد.

● دلاوران پیروز ۷۷ پیروز در طول سال‌های دفاع مقدس ۳۶۷نفر از افسران، درجه‌داران، کارمندان و سربازان از لشکر ۷۷ خراسان به شهادت رسیدند و ۲۸۰نفر ناپدید (مفقودالثر) شدند و ۲۲۱۰نفر نیز به اسارت نیروهای عراقی و عناصر ضدانقلاب و تجزیه‌طلب درآمدند که برخی از آنان حدود ۱۰سال در زندان‌های رژیم یعنی عراق محبوس بودند. آمار جانبازان نیز بیش از ۱۶هزار نفر است که تعدادی از آنان پس از سال‌ها تحمل رنج و درد ناشی از عوارض جراحات و صدمات دوران جنگ، به خیل شهدا پیوستند و هنوز گاه و بیگاه خبر شهادت یکی از آنان در روزنامه‌ها و مطبوعات اعلام می‌شود.

پیروز را به لشکر ۷۷ اعطا کردند؛ امری که در طول جنگ بی‌سابقه ماند. پس از پایان این عملیات، برخی از فرماندهان ارتش سوار هواپیما شدند تا به تهران بروند و خدمت حضرت امام(ره) برسند و گزارش بدهند اما متأسفانه هواپیما در نزدیکی پایتخت سقوط کرد و در آن شهیدفلاحی، شهیدفکوری، شهیدکلاهدوز و تعدادی از مجروحان جبهه، که با این هواپیما به بیمارستان‌های تهران منتقل می‌شدند، به شهادت رسیدند.

پرویزحبارتی
فرمانده گردان
۱۱۰ پیاده‌لشکر ۷۷
۸ مهر ۱۳۶۰
درمرور آبادان،
معهشر

فرامرز عباسی
فرمانده گردان
۱۰۴ پیاده‌لشکر ۷۷
۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۰
در منطقه عملیاتی
آبادان

محمود
منظور تلویی
فرمانده گردان
گروهان یکم پاور
جمعی گردان
لشکر ۷۷
۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۰
در منطقه عملیاتی
جنوب

احمد
شعبانی کلاته
فرمانده گردان
گروهان یکم پاور
جمعی گردان
لشکر ۷۷
۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۰
اولین شهید لشکر ۷۷
در کردستان

امرا... غلام‌زاده
استوار یکم
فرمانده تانک
گردان ۴۱ تانک
لشکر ۷۷
۱۴ مهر ۱۳۵۹
نخستین شهید
لشکر ۷۷ در جنگ

عملیات بیت‌المقدس

رمز عملیات

آغاز عملیات

پایان عملیات

مکان عملیات

نوع تک

سازمان عمل‌کننده

ارتش

پایداری‌اش را پس نکشید؛ همین شد که ۴۵دقیقه بعد، نیروهای دشمن در اطراف خرمشهر عقب نشستند. با این عقب‌گرد، عراقی‌ها ۵۲دسته شده، از باباطشان با داخل شهر قطع شد. «قرارگاه فتح» توانست ساعت ۱۵:۰۶دقیقه صبح، خرمشهر را محاصره کند. «قرارگاه فجر ۲» به منطقه «پل نو» رسید و به طرف «شط‌العرب» پیشروی کرد. «قرارگاه فتح» هم به ساحل ارون‌درود دست یافت. بعد از این، نیروهای دشمن که برائت حمله سریع و غافلگیرانه ایران دچار وحشت شدیدی شده بودند، نتوانستند واکنش مناسبی نشان دهند؛ تنها بخشی از نیروهای دشمن در تلاش برای شکستن محاصره، هرازگاه از بیرون شهر حمله‌های پراکنده‌ای انجام می‌داد که سراتجامی نداشت. به عنوان مثال یک فروند هلیکوپتر عراقی سعی کرد مهمات و تدارکاتی را به نیروهای محاصره‌شده برساند، اما پس از فرود، وقتی قصد داشت از زمین بلند شود به سبب نقص فنی دوباره بر زمین نشست و دقایقی بعد به غنیمت درآمد. صحنه فرود ناقص هلیکوپتر و فریاد تکبیر رزمندگان، تأثیر عمیقی در روحیه متزلزل نیروهای عراقی گذاشت. عدد اسرای دشمن در این روز به ۲هزار و ۳۰۰نفر رسید که در میان آن‌ها ۱۵۶افسر نیز دیده می‌شدند. به گفته رامین‌نژاد این عملیات آن قدر اهمیت داشت که صدام حسین خودش برای رهبری عملیات به منطقه آمده بود اما در گبرودار حمله ۲طرف، هواپیماهای عراقی به اشتباه منطقه‌ای را که خود نیروهای بعثی در آن استقرار داشتند بمباران کردند؛ در این اتفاق صدام حسین مجروح شد و نظامی‌های تحت فرمانش به‌سختی توانستند او را از آن محدوده خارج کنند و به خاک عراق باز گردانند.